

TOKUMENTE YA TSHEDIMOŠO YA KA

MORAGO

1565 HARMONY NOOITGEDACHT LEFELO

LA POLOKELO YA MASALELA LE

DITŠHEMELO TŠA METHEGO

MAIKEMIŠETŠO A TOKUMENTE YE:

- Tokumente ye ya Tshedimošo ya Ka Morago (BID) e go fa kakaretšo ya projeke yeo e šišintšwego.
- BID e go laletša bjalo ka I&AP go kgatha tema mo tshepedišong yeo e nyakegago ya go kgatha tema ga setšaba.
- BID e go fa sebaka sa go kgatha tema le go kgatha tema ka go hlangwa ga Pego ya Tshekatsheko ya Khuetšo ya Tikologo (EIA).
- BID gape e go fa sebaka sa go fa sehlopha sa projeke ditshwaotshwao tša gago, dipelaelo

MATSENO:

Harmony Gold Mining Company Limited (ka morago ga moo e bitšwa Harmony / "mokgopedi") e kgethile Environmental Impact Management Services (Pty) Ltd (EIMS) bjalo ka Setsebi sa Tekolo ya Tikologo (EAP) go dira tumelelo ya tikologo ye e nyakegago le ditherišano tše di sepelelanago le protšeke ye mpsha ya Polokelo ya Lefelo la Masalela (TSF) le diphaephé tše di amanago le tšona kgauswi le Welkom ka Mmasepaleng wa Selegae wa Matjhabeng ka profenseng ya Freistata.

Go lebeletšwe gore ditiro tše mmalwa tše di lego lenaneong goba tše di laolwago tše di lego ka gare ga molao wo o latelago di tla hlohleletšwa ke projeke ye e šišintšwego:

- Molao wa Bosetšhaba wa Taolo ya Tikologo - NEMA (Molao wa 107 wa 1998 - bjalo ka ge o fetotšwe);
- Molao wa Bosetšhaba wa Taolo ya Tikologo: Ditšhila - NEM:WA (Molao wa 59 wa 2008); le
- Molao wa Bosetšhaba wa Meetse – NWA (Molao wa 36 wa 1998).

Dinyakwa tše di nepagetšego tša enviro-legal le mediro di tla tiišetšwa nakong ya dikopano tša pele ga kgopelo ya Bolaodi le 'kgonagalo' le tshekatsheko ya protšeke ye.

Tshepedišo ya Tekolo ya Khuetšo ya Tikologo (EIA) e tla dirwa go ya ka Kgaolo ya 6 ya Melawana ya EIA, 2014 (GNR 982) yeo e tsebagaditšwego ka fase ga NEMA (bjalo ka ge e fetotšwe). Tshepedišo ye e feletšego ya Scoping le EIA e tla latelwa yeo e akaretšago 'kgonagalo' le tshekatsheko ya godimo gammogo le tshekatsheko ye e tseneletšego ka ditshwayotshwayo go tšwa go ditsebi.

Maikemišetšo a Sengwalwa sa Tshedimošo ya Motheo (BID):

Maikemišetšo a kgopelo ke go:

- Go fana ka kakaretšo ya dikgopelo tša tumelelo ya tikologo gammogo le ditshapedišo tša go kgatha tema ga setšaba tše di tlago dirwa;
- dumelela mekgatlo yeo e nago le kgahlego le yeo e amegago (I&APs) sebaka sa go hwetša kwešišo ye e tseneletšego ya projeke yeo e šišintšwego le go kgopela goba go abelana tshedimošo; le
- Fana ka tshedimošo ka botlalo ka ga ka moo I&AP e ka ngwadišago dikgahlego tša bona le go romela ditshwaotshwao ka ga projeke. Go bohlokwa go lemoga gore ke fela di-I&AP tše di ngwadišitšwego tše di tla

le dikganetšo
mabapi le projeke
yeo e šišintšwego.

hwetšago tsebišo ye nngwe mabapi le protšeke mo nakong ya tshepedišo ya EIA (k.g.r. taletšo ya go lekodišša le go fa ditshwaotshwao ka ga Dipeco tša Scoping le EIA).

LEFELO, BOGOLO LE BOGOLO BJA PROJEKE YEO E ŠIŠINTŠWEGO:

LEFELO

Tshepedišo ya Porojeke ye e šišintšwego le ditirelo tša gona, Ditshipidšo tša a gona di swanetše go dirwa mo lefelong le latelago:

- Lefelo la Polokelo ya masalela (Tailings) le beilwe ka dikarolong tše di latelago tša polasa: Mijannie 66 Ptn 0/RE, Goedgedacht 53 Ptn 0, Nooitgedacht 50 Ptn 0, Jacobsdal 37 Ptn 0 le Rheedersdam 31 Ptn 0.
- Diphaephe tše di šišintšwego di putla dikarolo tše di latelago tša polasa: Vlakplaats 125 Ptn 3, 4 le 5; Mijannie RE/66 Ptn 0; Toronto RE/115 Ptn 7 le 0; Rietpan 17 Ptn 0; Rietkuil 28 Ptn 0; Rheeders Dam 31 Ptn 0; Farm 41 Ptn 20; Ouders Gift 48 Ptn 0; Nooitgedacht 50 Ptn 0; Goedgedacht 53 Ptn 0; Theronia 71 Ptn 1 and 7; Jacobsrust 118 Ptn 0; St Helena 42 Ptn 2 and 3, Farm 80 Ptn 0, Stuirmanship 92 Ptn 1, 7 and 0, Saaiplaas 690 Ptn 1, 11, 15 and 0; Klippan 14 Ptn 1, 2 le 15, Marmageli 20 Ptn 0 le 157 Ptn 0.
- Tshepedišo ye mpsha ya meetse ya kgatelelo ya fase ye e šišintšwego e beilwe go: Klippan 14 Ptn 2Aterese ya Semmušo: Merafong City Local Municipality Wards 5 and 27 of the West Rand District Municipality administrative area.
- Tlhalošo ya Selete:
 - Mmasepala wa Selegae: Mmasepala wa Selegae wa Matjhabeng
 - Profense: Free State Profense
- Mmasepala wa kgauswi goba lefelo la kgahlego: Welkom e 3km borwa-bohlabela gomme Odendaalsrus e 5.2 km leboa la lefelo leo le šišintšwego la TSF.

Ka kgopelo šupetša mmapa wa tikologo mafelelong a foromo ye.

TLHALOŠO YA PROJEKE:

Mokgopedi o na le palo ya meepo ya gauta le dibjalo ka seleteng sa Welkom ka Freistata gomme gabjale o bea mesela go Free State South 2 Tailings Storage Facility (TSF), St. Helena 4 TSF, St. Helena 123 TSF, Dam 23 TSF, Brand D TSF le Target 1&2 TSF. Mešomo ya bjale ye e beakantšwego ya Life of Mine (LOM) ya Foreistata e feta bokgoni bjo bo lego gona bja go bea dithoto tše gomme mokgopedi ka fao o šišinya go aga Nooitgedacht TSF ye e šišintšwego go hlokomela bokgoni bjo bja tlaleletšo. Nooitgedacht TSF gape e tla hlokomela go šoma leswa ga di-TSF tše ntši go kgabaganya lefelo la Welkom mo mengwageng ye 30 ye e latelago go feta.

Go na le diprotšeke tše nne tše mpsha tše di swanetše go hlongwa:

- Megala e mebedi ya slurry ya botelele bja dikhilomithara tše 10 go tloga go Harmony Polanteng ya Mathomo go ya go St Helena Booster;
- Mogala o tee wa 16 km wa slurry go tloga go Brand A TSF go ya go St Helena Seteišene sa Pompo sa Booster; le
- Mogala o tee wa slurry wa 17km go tloga St Helena Seteišene sa Pompo sa Booster go ya FSN 1 TSF.

Diphaephe di tla ba diphaephe tša tšipi tša go feta 0,36 m ka bophara gomme di tla hlongwa ka godimo ga mmu ka di-plinths tša khonkriti tše di dirlwego pele gomme tsela ya phihlelelo ya dimetara tše 3.5 ka bophara, kgauswi le diphaephe e tla tlošwa/beakanywa go fana ka phihlelelo ya kago, tlhokomelo le tlhahlobo.

Godimo ga moo, lefelo le leswa la meetse la kgatelelo ya fase le a nyakega go agwa leo le tloga akaretša lefelo la go fihla dihektare tše 2. Meetse a go bušetšwa morago a tla fepša lefelong le moo meetse a tla tšewago go dibjalo le mafelong a go bušeletša mafolofolo.

Dintlhā tše di nepagetšego le dintlhā ka botlalo tša TSF tše di šišintšwego le mananeokgoparara a mangwe ao a amanago le tšona di tla fiwa ka gare ga dipeco tša go fapafapano.

DINYAKWA TŠA MOLAO

Tshepedišo ye e šišintšwego e nyaka tumelelo, tumelelo, tumelelo le/goba dilaesense. Dinyakwa tše di latelago di laeditšwe ka go lebanya:

Melao ya maleba	Ditiro tše di ngwadilwego goba tše di hloholeletšago	Tumelelo, tumelelo, tumelelo goba tumelelo:
Kgaolo ya 5 ya NEMA	Mešomo e fapafapanego yeo e Ngwadilwego ka tlase ga GN983, 984 le 985	Tumelelo ya Tikologo (EA)
Kgaolo 4 ya NEM:WA	Ditiro tša Matlakala tša Legoro la B	Laesense ya Taolo ya Ditšila (WML)
Kgaolo ya 4 ya NWA	Mekgwa ye e fapafapanego ya go diriša meetse	Laesense ya Tirišo ya Meetse (WUL).

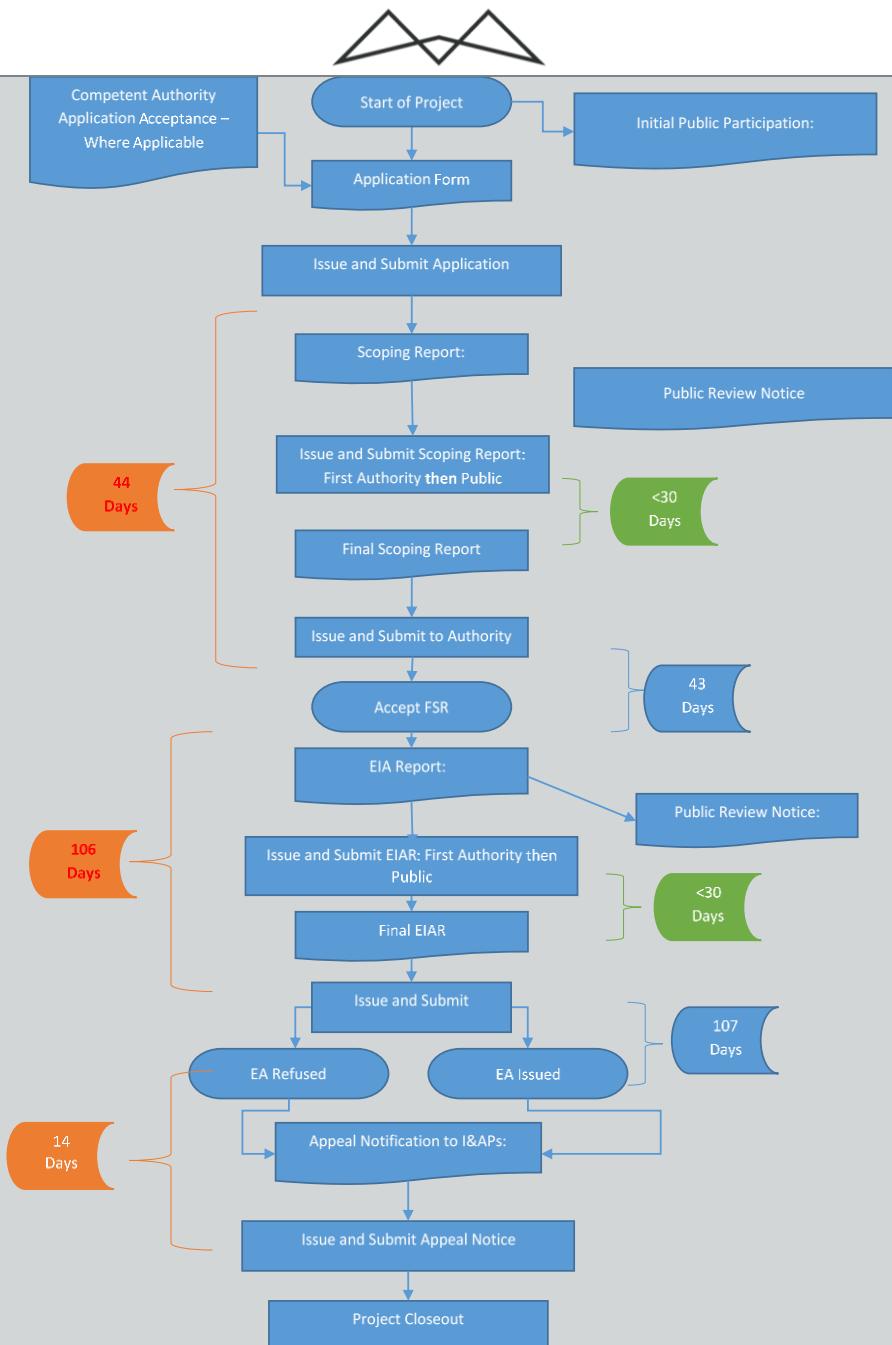
Ka lebaka la dipeakanyetšo tša ka godimo, go na le tlhokego ya go dira Tshepedišo ya Tshekatsheko ya Khuetšo ya Tikologo (EIA). EIA e swanetše go dirwa go ya ka dinyakwa tša Melawana ya NEMA EIA (GNR982, 2014 bjalo ka ge e fetotšwe).

TSHEPEDIŠO YA TSHEKATSHEKO YA KHUETŠO

Tshepedišo ya EIA ke sedirišwa sa peakanyo le go tšea diphetho, go hlaloša le go lekola ditlamorago tša mmele, tša payolotši, tša leago le tša ekonomi tše tlhabollo goba protšeke ye e itšego e ka bago le tšona. Go kgona go tsebiša tshepedišo ya go tšea diphetho, go bohlokwa gore ditaba tša setšhaba le dipelaelo di hlaolwe ka nako, go kgontšha sehlopha go di sekaseka.

Tshepedišo ya EIA e dumelela ditlamorago tša tikologo tša protšeke ye e šišintšwego go hlaolwa pele, go nyakišwa ka tshepedišo ka moka ya tshekatsheko ya seabe, le go elwa hloko ke balaodi ba go tšea diphetho. EAP le ditsebi tše di fapafapanego gape di hlaola ditlamorago tše mpe le tše botse tše di ka tšwelelago ka lebaka la protšeke ye e šišintšwego le go hlaola magato a maleba a phokotšo ao a nyakegago, go efoga goba go fokotša ditlamorago tše mpe le go kaonafatša ditlamorago tše botse.

Kakaretšo ye e feletšego ya tshepedišo ya EIA e hlalošwa ka mo tlase:

Ge ditshepedišo tša maleba di phethilwe gomme ditokumente tša mafelelo di rometšwe go bolaodi bja maswanedi, bolaodi bja maleba bo lekodišia kgopelo gomme bo tšeа sephetho se se nago le tsebo. Bahlankedi ba Kgoro ya Merero ya Selegae ba tla tsebišwa ka ga sephetho le tokelo ya bona ya go dira boipiletšo ge e le gore ga ba dumelane le sephetho.

DITLAMORAGO TŠA TIKOLOGO

Ye nngwe ya dihlöhleletši tše bohlokwa tša tshepedišo ye e atlegilego ya EIA ke go netefatša gore ditlamorago tše di ka bago gona (tše botse le tše mpe) di a hlaolwa le go nyakiššwa, go akaretšwa le ditshwayotshwayo go tšwa go tshedimošo ya maleba ya setsebi. Ka nepagalo le ka nepagalo ditlamorago tše di ka bago gona. Go lemogilwe gore go na le ditlamorago tše mmalwa tša tikologo tšeо di amanago le projeke ye e šišintšwego. Ditlamorago tše di ka bago gona tšeо di swanetšego go lekolwa mo tshepedišong ye ya EIA di akaretša, magareng ga tše dingwe:

- Koketšo ya boleng bja moya bjo bo fokolago;
- Koketšo ya khuetšo ye mpe ya boleng le bokaakang bja meetse a ka fase ga mmu;
- Koketšo ya khuetšo ya pono le khuetšo ya sebopego sa lefelo;

- Khuetšo ya mabu le temo;
- Kotsi ya maphelo le polokego yeo e hlolwago ke baanegwa;
- Ditlamorago tša phetogo ya tlelaemete;
- Ditlamorago tša tikologo;
- Ditlamorago tša sephethepheth;
- Khuetšo ya bohwa le palaeontology;
- Impact on hydrology;
- Ditlamorago tša leago;
- Go tšwetša pele dikholego tša leago;
- Khuetšo ye botse ye e amanago le tsošološo le tsošološo ya di-TSF tše di lego gona ka seleteng.

Ditlamorago tše di boletšwego ka godimo ga se tša swanela go tšewa bjalo ka ditlamorago tše nnoši tše di tla lemogwago mo nakong ya EIA. Go ya ka ditherišano tša setšhaba, ditshwayotshwayo tša ditsebi le tshekatsheko ye nngwe ye e tseneletšego, ditlamorago tša tlaleletšo di tla hlaolwa le go sekasekwa.

Dikhuetšo ka moka tše di ka bago gona di tla hlaolwa le go lekolwa go latela mokgwa wa tekolo ya seabe wo o laolwago ke dinyakwa tša Melawana ya NEMA EIA. Mokgwa wo o phatlaletšego wa mokgwa wa kelo ya bohlokwa ke go tseba kotsi ya tikologo (ER) ka go ela hloko ditlamorago (C) tša seabe se sengwe le se sengwe (go akaretša Tlhago, Tekanyo, Botelele, Bogolo le Phetogo) le go amantšha se le kgonagalo/kgonagalo (P) ya seabe se se diregago. Se se laetša kotsi ya tikologo. Godimo ga moo, dintlha tše dingwe go akaretšwa khuetšo ye e kgobokeditšwego, tlhobaboroko ya setšhaba, le kgonagalo ya tahlegelo ye e sa fetogego ya methopo, di šomišwa go laetša ntlha ya go bea pele (PF) yeo e dirišwago go ER go laetša bohlokwa bja kakaretšo (S).

Godimo ga moo, go ya ka dikhuetšo tše di hlaotšwego le ditekanyetšo tša tšona, magato a phokotšo le taolo a šišinywa go mokgopedi gomme tše di akareditšwe ka gare ga Lenaneo la Taolo ya Tikologo (EMPr) go netefatša gore khuetšo efe goba efe ye mpe yeo e ka se efogwego e a fokotšwa le go laolwa, le gore ditlamorago tše botse di a oketšega.

Dinyakišišo tša ditsebi di ka šomišwa go hlahlala le go tsebiša tshekatsheko ya ditlamorago tše di ka bago gona. Dinyakišišo tša ditsebi tše di laeditšwego go akaretša tše di latelago:

- Tekolo ya Kgateletšo ya Boleng bja Moya.
- Tshekatsheko ya meetse a ka fase.
- Tlhahlolo ya tša Meetse.
- Tekolo ya Tikologo ya Lefase.
- Go Kgetha le go Hlahloba Mafelo ao a Nago le Meetse .
- Tshekatsheko ya mmu le bokgoni bja temo.
- Tshekatsheko ya Sephethepheth
- Tlhahlolo ya Kgomego ya Ponagalo.
- Tshekatsheko ya Phetogo ya Tlalaemete.
- Ditekanyo tša Bohwa le Paleontology.
- Tshekatsheko ya Leago.
- Tekolo ya Kotsi ya tša Maphelo le Kotsi ya Radioloji.
- Tlhokego ya dinyakišišo tše dingwe tša ditsebi e ka lemogwa ka tshepedišo ya EIA.

KAMOO O KA TSENELAGO

Ge e le gore o ikwa o na le kgahlego goba o angwa ke protšeke ye, go bohlokwa gore o ingwadiše bjalo ka mokgatlo wo o nago le kgahlego le yo a amegago (I&AP) moo o tla bewago o sedimošitšwe ka ga projeke gomme wa fiwa sebaka sa go kgatha tema mo tshepedišong. Ka kgopelo lemoga gore ke fela di-I&AP tše di ngwadišitšwego tše di tla akaretšwago ka dingwalong tša ka moso mabapi le projeke le dipeakanyo tše di amanago le tšona. O ka ingwadiša le/goba wa ingwadiša bjalo ka I&AP ka ye nngwe ya ditsela tše di latelago:

- Tlatša foromo ya boingwadišo ya I&AP le dipotšišo gomme o e bušetše go EIMS ka emeile, fekse goba poso;
- Romela ditshwaotshwao tše di ngwadilwego, boingwadišo goba dikgopelo go EIMS ka emeile, fekse goba poso; le/goba
- By Mogale Mogale

Go bohlokwa go lemoga gore tshepedišo ya EIA e laolwa ke dinako tše di beilwego semolao gomme ka fao, go netefatša gore o tšwela pele go kgatha tema mo protšekeng, re kgopela gore dikgopelo tša gago tša boingwadišo le ditshwaotshwao dife goba dife tša mathomo di romelwe go EIMS (dintlha tša kgokagano tše di filwego ka fase) ka pela ka mo go kgonegago.

Ka kgopelo lemoga gore go tlaleletša go tše ka godimo, di-I&AP ka moka tše di ngwadišitšwego le tšona di tla tsebišwa ka nako ya maleba ka ga dibaka tše dingwe tša go kgatha tema, gammogo le go ba gona ga Dipego tša Tekolo ya Tikologo tše di ditshwaotshwao di tla kgopelwago go tšona.

Environmental Impact Management Services (Pty) Ltd (EIMS)

Contact Person: Alex Msipa

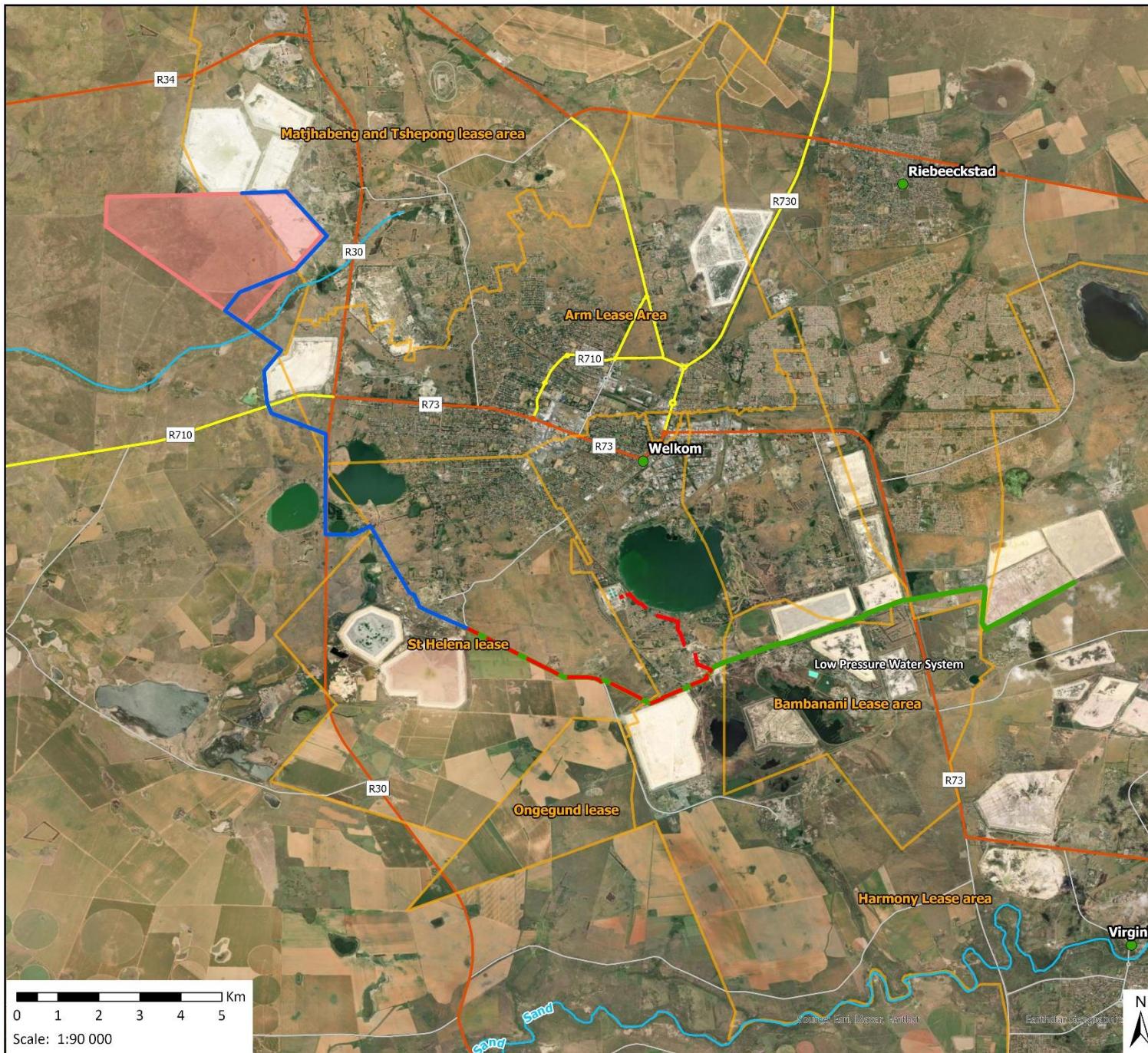
EIMS Reference Number: 1565

Aterese ya Poso: Aterese ya Poso: P.O. Box 2083; Pinegowrie; 2123

Mogala: Mogala: (011) 789 7170/ Fekse: (086) 571 9047

E-mail: nooitgedacht@eims.co.za

Tshedimošo ye nngwe gape e tla hwetšagala mo www.eims.co.za/public-participation/. Ka kgopelo lemoga gore ge e le gore ga o kgone go fihlelela websaete ka lebaka la mathata a data, hle ikgokaganye le GEMS go hwetša dipeakanyo tše dingwe.

Locality Map

1565 Harmony Nooitgedacht TSF EIA WUL

Legend

- Harmony Mining Right
- Proposed Tailings Storage Facility
- Low Pressure Water System
- Pipelines from One Plant to St. Helena Booster Pump Station
- Pipeline from Central Plant to St. Helena Booster Pump Station
- Pipeline from St. Helena Booster Pump Station to FSN1
- Rivers
- Places
- Arterial Route
- Main Road
- Secondary Road

Data Sources:

- CSG; ESRI; SANBI
- Coord System: GCS WGS 1984
- Datum: WGS 1984
- Units: Degree
- Ref: 1565_Locality_3

Date: 2025/04/25
 EIMS Ref: 1565
 Compiled: JW/QM
 Reviewed: JP
 Approved: LW